

Katedra psychologie UK FF
Posudek oponenta diplomové práce *Jany Švecové*:
„Duševní odolnost u dětí z rodin alkoholiků
s důrazem na vztahovou resilienci“

Předložené téma diplomové práce vychází dlouhodobé terapeutické praxe autorky a z mého pohledu je velmi aktuální, a to nejen s ohledem na problematiku závislostí, ale i vzhledem k terapeutické práci s rodinami vůbec.

Jádro teoretické části práce tvoří v zásadě tři velká témata: systémové pojetí rodiny, alkoholismus jako rodinná nemoc a koncepce resilience. Při zpracování zvolených témat autorka pracovala s rozsáhlým množstvím našich i zahraničních titulů, včetně internetových odkazů, které řádně cituje. Jednotlivé kapitoly jsou přehledně členěny a pečlivě zpracovány. Poměrně velký a podrobný rozsah této části práce vnímám pozitivně, neboť autorka se snažila postihnout i množství dílčích aspektů, které se zvolenou problematikou souvisí a pro další práci s touto skupinou klientů mají svoje místo. Na řadě míst je zřejmé autorčino zaujetí tématem v podobě prezentace vlastních zkušeností, komentářů či hodnocení. Text je oživen přehlednými schématickými obrázky a doplněn referencemi z dosavadních našich i světových výzkumů.

Empirická část práce je svou povahou kvalitativní studie, jejíž cílem je na základě analýzy získaných dat sledovat výskyt prvků vztahové resilience v životních příbězích deseti respondentů, dospívajících z rodin alkoholiků. Autorka si klade 9 výzkumných otázek (str. 85), kterými relativně obecně stanovený cíl práce konkretizuje. Výzkumný vzorek, metody sběru dat a jejich analýzy jsou náležitě popsány a doplněny informace o průběhu šetření.

Tuto část práce hodnotím jako zdařilou. Výsledky jsou přehledně členěny dle výzkumných otázek. Autorka do této části práce zařadila i kazuistiku, která dobře ilustruje práci s vybranými postupy sběru dat. Ostatní, stejným způsobem zpracované kazuistiky nalezneme v podobě příloh na CD. Cením si autorčina pečlivého přístupu, neboť jejich zpracování obnáší zhruba dalších téměř 100 stran textu, kde je možné hledat nejen informace pro potřeby výzkumu, ale i sledovat praktický postup při práci s vybranými metodami.

Rovněž za kvalitně zpracovanou považuji kapitolu „Diskuse“, která odráží nejen obtíže a úskalí, které autorku provázeli ve výzkumu, ale pojednává také o validitě a limitách takto zpracované studie na různých úrovních obecnosti. Domnívám se, že práce vhodně poukazuje i potřebu rozšířit množství pracovišť, která se specializují na zvolenou klientelu. Zaujalo mě,

jak vysoce jsou účastníky programu hodnoceni terapeuti, jejich práce a pobyt klientů v terapeutické skupině.

Závěrem nutno uvést, že za předloženou studii stojí množství náročné práce. Přestože vnímám jistá omezení takto postaveného výzkumu domnívám se, že práce přináší cenné náměty pro další výzkum (např. i již autorkou zmiňovaný longitudinální) a dále rovněž pro praktickou psychologickou a psychoterapeutickou práci s touto skupinou klientů.

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze dne 26. srpna 2013

Markéta Niederlová